

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

50015

Patent dodatkowy
do patentu nr 46 777

Zgłoszono: 16. V. 1963 (P 101 595)

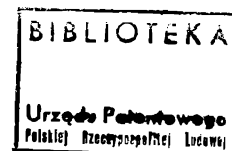
Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 11.X.1965

Kl. 42 k, 7/02

MKP G 011 5/04

UKD

Współtwórcy wynalazku: mgr inż. Janusz Zaucha, inż. Grzegorz Zdzieb-
kowski, inż. Gabriel Skomorowski

Właściciel patentu: Morski Instytut Rybacki, Gdynia (Polska)

Dynamometryczna przystawka oczkowa

1

Przedmiotem wynalazku jest ulepszenie dynamometrycznej przystawki oczkowej według patentu nr 46 777, to jest przystawka zrywarkowa do dynamometru, przeznaczona do pomiaru wytrzymałości oczek sieci rybackich stosowanych na dużych jednostkach połowowych.

Przedstawiona w tym patencie lekka dynamometryczna przystawka oczkowa składa się z dwóch nasadek mocowanych w zrywarcie zamiast szczęk i z kompletu wymienionych haków. Ta przystawka może być stosowana przy siłach rzędu kilkudziesięciu kG.

Przystawka zrywarkowa według wynalazku ma konstrukcję, która umożliwia przenoszenie siły nie poprzez tarcie, lecz przy wykorzystaniu wytrzymałości samego materiału. Stąd też mimo służeńia temu samemu celowi, co znane przystawki, rozwiązanie według wynalazku jest zupełnie różne, przy czym umożliwia ono zrywanie oczek o wytrzymałości od 100 kG do 1000 kG, a nawet wyżej.

Istotą wynalazku jest wykonanie górnej nasadki jako grubościennej tulei, wyposażonej u dołu w kryzę, przytrzymującą obciążnik. W ścianach tulei przewidziano dwa poziome otwory, służące do wprowadzenia kołków, wchodzących odpowiednio w stożkowe otwory haka oraz stopki.

Podobnie dolna nasadka składa się z korpusu z zamocowanym w nim przedłużaczem z nakręconą śrubową głowicą, o którą opiera się swą stopką oczkowy hak.

2

Te rozwiązania obu elementów pozwalają na dziesięciokrotnie większe obciążenia niż znanych dynamometrycznych przystawek oczkowych.

Na rysunku przedstawiono przykład wykonania przystawki zrywarkowej według wynalazku. Przystawka zrywarkowa składa się z dwóch głównych części: górnej nasadki **A** i dolnej nasadki **B**, umocowanych zamiast szczęk w dynamometrze do badań przędzy. Górna nasadka **A** składa się z korpusu 1, łączącego się u góry ze stopką 2, u dołu zaś z górnym oczkowym hakiem 3, przy czym na korpus 1 nasadzony jest regulujący obciążnik 4 przytrzymywany za pomocą dociskowej śruby 5. Korpus 1 ma kształt grubościennej tulei, wyposażonej u dołu w kryzę 6 podtrzymującą obciążnik 4. Ściany korpusu 1 zawierają dwa poziome otwory 7 i 8, służące do wprowadzania kołków 9 i 10, wchodzących odpowiednio w stożkowe otwory haka 3 oraz stopki 2 i mocujących je w ten sposób do korpusu 1. W celu wymiany haka 3 wystarczy wybić kołek 9 z korpusu 1. Podobnie ma się oprawa ze stopką 2, dzięki czemu można ją dowolnie wymieniać, dostosowując nasadkę **A** do każdego z posiadanych dynamometrów.

Z uwagi na duży ciężar szczęk, wymontowanych z dynamometru w celu przymocowania nasadki górnej, ciężary regulujące są dosyć duże. Waga ich tak jest dobrana, że idealnie równoważy ciężar wymontowanej szczęki, dzięki czemu po wymonto-

waniu górnej nasadki A nie zachodzi potrzeba przeskalowywania aparatu.

Dolna nasadka B składa się z korpusu 11 z zamocowanym w nim przedłużaczem 12, z dolnego oczkowego haka 13, opierającego się swą stopką 15 o śrubową głowicę 14, nakręconą na przedłużacz 12, oraz z obciążnika 18. Korpus 11 zawiera u dołu uchwyt 19, umożliwiający zamocowanie go na miejsce dolnej szczęki dynamometru, u góry zaś wydrążenie 20 z bocznym otworem służącym do wprowadzenia zawleczonej 17, mocującej przedłużacz 12, wyposażony w tym celu w kilka poziomych otworów 21, co umożliwia wysuwanie go z korpusu 11 na dowolną wysokość. Przedłużacz 12 zakończony jest gwintem prostokątnym, co umożliwia przesuwne lecz trwałe połączenie z głowicą 14. Wewnątrz głowicy umocowany jest hak 13 zakończony stopką 15. Stopka ta opiera się o wewnętrzną powierzchnię głowicy 14 po jej dokręceniu, czyli po wybraniu luzu, który pozostaje po umocowaniu oczka na haku 13 i jego wstępnym obciążeniu. Hak oczkowy jest wyposażony w nakrętkę 22, co umożliwia mocowanie na nim dodatkowego obciążenia, które stanowi jeden lub komplet obciążników wstępnych.

Oczko badanej sieci zakłada się w znormalizowany sposób na hak główny, po czym zakłada się go na hak dolny. Hak dolny wraz z korekcyjnym obciążnikiem wstępnym stanowi umowne obciążenie wstępne niezbędne dla ustalenia początkowej długości oczka przed zrywem. Po wstępnym obciążeniu oczka wybiera się luz przy pomocy głowicy 14 przedłużacza 12 i włącza dynamometr w celu zerwania oczka oraz pomiaru jego wydłużenia przy zrywie. Tak skonstruowana przystawka o wewnę-

trzej średnicy obu haków zrywających, równej 10 mm, umożliwia dokonywanie pomiaru wytrzymałości oczek zbudowanych ze sznurów i linek o średnicy 10 mm.

5 W przypadku używania innych materiałów można odpowiednio przystosować średnicę haka do materiału, byleby wytrzymałość badanego oczka leżała poniżej wytrzymałości samego materiału (wraz ze współczynnikiem bezpieczeństwa), z którego wy-

10 konana jest przystawka zrywarkowa.

Zastrzeżenia patentowe

- 15 1. Dynamometryczna przystawka oczkowa według patentu nr 46 777 do badań przedzrywania siłami rzędu kilkuset kG, składająca się z nasadek zamocowanych w miejsce szczęk zaopatrzonych w haki, **znamienna tym**, że korpus (1) górnej nasadki (A) ma kształt grubościenniej tulei, wyposażonej u dołu w kryzę (6) przytrzymującą obciążnik (4), a ściany korpusu (1) zawierają poziome otwory (7 i 8), służące do wprowadzenia kołków (9, i 10), wchodzących odpowiednio w stożkowe otwory haka (3) oraz stopki (2), dolna zaś nasadka (B) składa się z korpusu (11) z zamocowanym w nim przedłużaczem (12) z nakręconą śrubową głowicą (14), o którą opiera się swą stopką (15) oczkowy hak (13).
- 20 2. Przystawka według zastrz. 1, **znamienna tym**, że korpus (11) zawiera u dołu uchwyt (19), u góry zaś wydrążenie (20) z bocznym otworem do zawleczonej (17) mocującej przedłużacz (12) wyposażony w poziome otwory (21).
- 25
- 30
- 35

50015

